

Sygn. akt III RC 174/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 czerwca 2021 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący sędzia Kamilla Piórkowska

Protokolant sekr. sądowy Marta Olszewska

Po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2021 r. w Toruniu.

sprawy z powództwa:

A. B. (1)

przeciwko:

D. L.

o:

ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego

1. stwierdza, że obowiązek alimentacyjny A. B. (1) wobec D. L., ur. (...) ustalony ostatnio wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w (...) z dnia 26.11.2009r. w sprawie (...) na kwotę po 400 zł (czteryście złotych) miesięcznie wygasł z dniem 1 lipca 2019r.
2. znosi między stronami koszty procesu.

Sygn. akt III RC 174/21

UZASADNIENIE

Powód A. B. (1) w dniu 18 listopada 2019r. wniósł pozew o ustalenie wygaśnięcia z dniem 1 października 2013r. jego obowiązku alimentacyjnego orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w (...) z dnia 26 listopada 2009r., w sprawie o sygn. akt (...) na rzecz małoletniego wówczas D. L., w kwocie po 400 zł miesięcznie. Ponadto powód wniósł o zwolnienie go z kosztów postępowania sądowego oraz przyznanie mu pełnomocnika z urzędu.

W uzasadnieniu pozwu A. B. (1) wskazał m.in., że w związku z nieregularnym opłacaniem kwot alimentów pozwany do 30.09.2013r. korzystał z Funduszu Alimentacyjnego wypłacanego z Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w (...). Od 2013r. komornik sądowy potrąca z wypłaty powoda kwotę 600 zł miesięcznie tytułem alimentów na rzecz pozwanego. Powód nie utrzymuje kontaktu z pozwanym, nie jest mu znane jego życie prywatne. Podkreślił, że jego zdaniem usamodzielniał się. Podkreślono, że powód A. B. (2) w 2015r. założył nową rodzinę i ma na swoim utrzymaniu dwoje małoletnich dzieci w wieku (...) lat oraz (...) roku. Wskazano, że A. B. (1) pracuje w prywatnej firmie z wynagrodzeniem (...), jest osobą (...) i (...).

Zdaniem A. B. (1), przesłanką do ustalenia wygaśnięcia jego obowiązku alimentacyjnego wobec syna jest uzyskanie przez pozwanego zdolności do samodzielnego utrzymania się, zatem – jego zdaniem - doszło do zmiany stosunków, które winny skutkować wygaśnięciem obowiązku alimentacyjnego powoda wobec pozwanego - dorosłego i w pełni samodzielnego już syna (pozew – k. 3-4 akt).

Postanowieniem z dnia 16 marca 2020r. w sprawie o sygn. akt (...) Sąd Rejonowy w (...) zwolnił A. B. (1) od kosztów sądowych w przedmiotowej sprawie ponad kwotę 100 zł. W punkcie II tego postanowienia oddalił wnioszek A. B. (1) o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

W odpowiedzi na pozew z dnia 31 lipca 2020r. pozwany D. L. wniósł o oddalenie powództwa w całości argumentując swe stanowisko tym, iż nadal studiuje niestacjonarnie na niepublicznej uczelni, za którą płaci czesne w kwocie po 385 zł miesięcznie. Ponadto wskazano, że powód nigdy nie poznał swojego ojca, albowiem zostawił on matkę pozwanego, gdy dowiedział się, że ta spodziewa się ich wspólnego dziecka. Powód od tego momentu nigdy nie interesował się losem pozwanego. Powód nigdy nie łożył dobrowolnie żadnych kwot na utrzymanie syna. Pomimo sądowego zasądzenia alimentów od powoda na rzecz pozwanego, powód nadal nie łożył na utrzymanie syna żadnych środków finansowych, wobec tego alimenty wypłacane były z Funduszu Alimentacyjnego. Natomiast obecnie alimenty są egzekwowane przez Komornika Sądowego w ramach prowadzonego pod sygn. akt (...) postępowania egzekucyjnego. Podkreślano, że uwzględnienie powództwa o uchylenie alimentów sprawi, że pozwany znajdzie się w większym niestosunku aniżeli obecnie się znajduje. Jego dochód w kwocie (...) zł netto miesięcznie nie wystarczy na pokrycie niezbędnych kosztów utrzymania, które to koszty kształtują się na poziomie (...) zł miesięcznie. Wskazano, że pozwany mieszka z partnerką, w związku z tym koszty najmu mieszkania, zużycia energii elektrycznej czy opłaty za Internet pozwany wraz z partnerką uiszczają po połowie. Podkreślono, że pozwany prowadzi oszczędny tryb życia. Pozwany prócz studiowania pracuje w ramach umowy zlecenie. Wskazano, że D. L. swoją pracę wykonuje od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00-16:30. Ze względu na swoją sytuację majątkową nie jest w stanie studiować stacjonarnie i jednocześnie pracować osiągając taki dochód aby wraz z środkami finansowymi podchodzącymi z alimentów zapewnić sobie minimum egzystencji.

Na rozprawie w dniu 17 czerwca 2021r. pełnomocnik powoda podtrzymał złożony pozew z tą zmianą, że wnosił o uchylenie obowiązku alimentacyjnego z dniem 01.07.2019r. Pełnomocnik pozwanego wnosił o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd ustalił, co następuje:

Wyrokiem z dnia 26 września 2002r. w sprawie o sygn. akt (...) Sąd Rejonowy w (...) zasądził od A. B. (1) na rzecz mał. D. L. alimenty w kwocie po 250 zł miesięcznie.

Na mocy wyrok zaocznego z dnia 26 listopada 2009r. w sprawie o sygn. akt (...) Sąd Rejonowy w (...) podwyższył rentę alimentacyjną ustaloną od A. B. (1) w sprawie (...) na rzecz wówczas mał. D. L. z kwoty 250 zł miesięcznie do kwoty 400 zł miesięcznie, poczynając od dnia 2 września 2009r.

D. L. miał wówczas (...) lat. Znajdował się w okresie intensywnego wzrostu i rozwoju tak fizycznego, jak i intelektualnego, co spowodowało wzrost zwykłych kosztów utrzymania.

Wówczas A. B. (1) w ogóle nie interesował się losami syna, nie utrzymywał z nim kontaktu, nie zabierał go na wakacje oraz święta, nie odwiedzał oraz nie pomagał finansowo w jego utrzymaniu, nie spełniał ani obowiązku wychowania, ani łóżenia na zaspokojenie potrzeb syna.

A. B. (1) wówczas oficjalnie nie pracował. Ogłaszał się jednak w Związku (...) O. G.. Prowadził szkolenia w zakresie przygotowania młodzieży do służby wojskowej i obrony cywilnej kraju, obozy, kursy, biwaki, rajdy, wycieczki, kursy spadochronowe oraz specjalistyczne, szkolenia w zakresie pierwszej pomocy, survivalowe oraz z zakresu samoobrony.

/dowód: akta (...) S.R. w (...)/

Obecnie pozwany D. L. ma (...) lat. W 2015r. skończył naukę w (...) LO w (...). Następnie zaczął studia stacjonarne na (...) w (...) na kierunku administracja. Studiował (...) lata, ponieważ nie zdał jednego egzaminu. Studia zakończył w 2019r. Następnie rozpoczął zaoczne studia magisterskie na (...) w (...) a kierunku menadżersko-prawny. We wrześniu 2021r. podchodzi do obrony pracy magisterskiej. Nie zdał jeszcze wszystkich egzaminów w tej sesji. Do zdania

pozostały mu jeszcze 3 egzaminy. Opłata za studia wynosi 615zł miesięcznie. Od marca 2020r. zajęcia na uczelni odbywają się w formie zdalnej.

Pracuje w (...) (...) na umowę zlecenie od 2 marca 2020r. Zarabia ok. (...) zł netto plus premie od (...) do (...) zł. Nie ma innych źródeł dochodu. Pozwany przed dniem 3 marca 2020r. pracował w formie telekomunikacyjnej jako konsultant przez ok. półtora roku, zarabiał wówczas (...) zł. Wcześniej pracował przez rok w M. D. za (...).

D. L. samodzielnie wynajmuje kawalerkę o powierzchni ok. 28 m². Za wynajem płaci ok. 1200 zł. Dodatkowo opłaca czynsz w kwocie 250 zł oraz prąd – ok. 220 zł co dwa miesiące, internet - 69 zł miesięcznie. Wcześniej od września 2015r. mieszkał z partnerką.

Pozwanemu finansowo pomaga mama, która daje mu ok. 600 zł miesięcznie oraz dodatkowo pomaga mu w utrzymaniu dając jedzenie.

D. L. w lutym 2020r. kupił samochód marki F. (...) z 2010r. za ok. 15 000 zł. Na zakup samochodu zaciągnął kredyt w kwocie 15 000 zł. Rata kredytu wynosi 300 zł miesięcznie. Na paliwo wydaje ok. 200 zł miesięcznie.

/dowód: zeznania pozwanego – k. 139v-140v,

świadczenie ukończenia liceum ogólnokształcącego – k. 107-107v,

dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia – k. 108,

umowa najmu lokalu mieszkalnego – k. 109-113, 47-50,

aneks do umowy najmu lokalu mieszkalnego – k. 114,

umowa o świadczenie usług edukacyjnych dla studentów studiów wyższych (...) w (...) – k. 115-118,

zaświadczenie – k. 119, 51-52,

umowa pożyczki gotówkowej z dnia 15 stycznia 2020r. – k. 120-122v,

umowa zlecenie z dnia 04.03.2020r. – k. 123-123v,

potwierdzenie przelewów za studia – k. 124-127,

umowa o świadczenie internetu domowego – 128-129

korrespondencja mailowa – k. 130,

faktury – k. 131-133/

Powód A. B. (1) ma obecnie (...) lat. Pracuje w formie ochroniarskiej w Ś. nad W.. Zarabia ok. (...) zł netto miesięcznie, nie ma innych źródeł dochodu. Ma zajęcia komornicze na rzecz pozwanego. Gdyby nie miał zajęcia komorniczego to pensja powoda wynosiła by (...) zł.

A. B. (1) chciał podwyższyć kwalifikacje, jednak po badaniach lekarskich okazało się, że nie uzyskał zdolności do pracy, ponieważ ma uraz (...)po przebytym wypadku samochodowym w (...)

A. B. (1) ma orzeczony stopień niepełnosprawności. Obecnie nie ma prawa do renty.

Na utrzymaniu powód poza pozwanym D. L. ma dwójkę dzieci w wieku (...) oraz (...) lat. Pozostaje w związku małżeńskim. Żona powoda nie pracuje, ponieważ zajmuje się dziećmi.

Powód wynajmuje mieszkanie za kwotę 800 zł miesięcznie, łącznie z rachunkami. Opłata za TV wynosi 70 zł miesięcznie, wywóz śmieci 50-60 zł miesięcznie.

Na mał. dzieci powód wraz z żoną otrzymują świadczenie wychowawcze 500+.

A. B. (1) przyjmuje na stałe leki na (...). Koszt lekarstw wynosi ok. 100 zł miesięcznie. Ponadto choruje na (...) oraz (...).

Powód nie ma kontaktu z pozwanym. Widzieli się dwa razy w życiu.

/dowód: zeznania powoda – k. 139,

pismo z (...) k. 6,

legitymacja osoby niepełnosprawnej – k. 8,

orzeczenie o stopniu niepełnosprawności – k. 9-9v,

odpisy skrócone aktów urodzenia – k. 10-11

zaświadczenie – k. 12,

zajęcie wynagrodzenia za pracę – k. 53-53v/

Sąd zważył, co następuje:

Przedstawiony stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o złożone przez strony dowody z dokumentów, dowód z przesłuchania stron procesu oraz na podstawie akt o sygn. (...) Sądu Rejonowego w (...).

Dokumentom przedstawionym przez strony Sąd w całości dał wiarę, albowiem ich autentyczność nie budziła wątpliwości, i żadna ze stron ich nie kwestionowała.

Za wiarygodne Sąd uznał twierdzenia powoda, albowiem znalazły one odzwierciedlenie w innych dowodach.

Na mocy z art. 230 kpc uznano za bezsporne okoliczności faktyczne zawarte pozwie i innych pismach procesowych, a którym strona przeciwna nie zaprzeczyła, gdyż nie budziły wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy i znalazły, w odpowiednim zakresie, potwierdzenie w materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie. Znamionym jest, że zasadnicze okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, tj. fakt zakończenia studiów wyższych przez pozwanego i podjęcie przez niego stałej pracy, pozostawały w zasadzie bezsporne, natomiast spór między stronami sprowadzał się do oceny ustalonych faktów i ich interpretacji w świetle przepisów prawa.

Zgodnie z art. 138 kro, w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Długość trwania obowiązku alimentacyjnego rodzica wobec dziecka określa art. 133 § 1 kro. Zgodnie z jego treścią rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Z definicji obowiązku alimentacyjnego rodziców względem dziecka (utrzymanie i wychowanie) wynika zatem, iż obowiązek ten ustaje dopiero wówczas, gdy dziecko osiągnie samodzielność życiową.

Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie poglądem, obowiązek alimentacyjny przewidziany w art. 133 § 1 kro wygasa z chwilą osiągnięcia przez dziecko odpowiedniego stopnia fizycznego i umysłowego rozwoju, potrzebnego do usamodzielnienia się i do uzyskania środków utrzymania z własnej pracy i z własnych zarobków (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 sierpnia 1980r., III CRN 144/80). Osiągnięcie samodzielności życiowej z reguły łączy się zatem z możliwością podjęcia pracy zarobkowej po osiągnięciu odpowiedniego wieku.

Należy zauważyć, iż wiek dziecka nie przesądza o istnieniu bądź nieistnieniu obowiązku alimentacyjnego, lecz możliwości dziecka do samodzielnego utrzymania się, dochody z jego majątku, a także niedostatek. (wyrok NSA w Łodzi z 16.10.2003r., I SA/Łd 788/02)

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, stwierdzić należy, iż obowiązek alimentacyjny powoda względem pozwanego wygasł z dniem 01 lipca 2019r., w tym czasie bowiem pozwany uzyskał możliwość samodzielnego utrzymania się.

Należy zauważyć, że pozwany w dniu 26 czerwca 2019r. ukończył studia stacjonarne pierwszego stopnia z wynikiem dobry plus i uzyskał tytuł zawodowy – licencjat. Pozwany skończył studia licencjackie z rocznym opóźnieniem w związku z niezdaniem egzaminu.

Ponadto pozwany D. L. od marca 2020r. pracuje w (...) (...) (...) (...)z siedzibą w (...). Tytułem wynagrodzenia otrzymuje kwotę (...) zł netto miesięcznie plus premie uznaniowe.

Należy zauważyć, że pozwany pracuje i utrzymuje się samodzielnie od momentu ukończenia studiów. D. L. od sierpnia 2019r, jeszcze przed rozpoczęciem pracy w (...) (...) (...) (...), pracował jako konsultant telekomunikacyjny i zarabiał ok. (...) zł miesięcznie.

Z treści aktualnej umowy o pracę wynika, że zasadnicza część wynagrodzenia pozwanego jest stała i wynosi 2000 zł, ale oprócz tego jego wynagrodzenie obejmuje również dodatki, których wysokość waha się od 50 do 600 zł. Co prawda pozwany nadal studiuje, jednak do ukończenia studiów pozostały mu do zdania 3 egzaminy i obrona pracy magisterskiej. Są to studia zaoczne, a więc nie ma kolizji z wykonywaną pracą. Pozwany wynajmuje mieszkanie, koszt wynajmu i opłat za mieszkanie jest wysoki, jednak jest to decyzja pozwanego, z pewnością w (...) można wynająć pokój za kwotę o wiele niższą, uiszczaną dotychczas przez pozwanego kwotę 1600 zł.

W myśl art. 133§ 3 kro Rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się..

Z analizy zebranego materiału dowodowego wynika, że sytuacja materialna powoda jest bardzo trudna. Powód pracuje, ale jego wynagrodzenie wynosi (...)zł miesięcznie, ale z uwagi na zajęcia komornicze z tytułu zaległości alimentacyjnych na rzecz pozwanego, do wypłaty otrzymuje (...) zł. miesięcznie. ma na utrzymaniu dwoje małoletnich dzieci, nie stać go na opłacenie dzieciom przedszkola. Jest osobą niepełnosprawną, przyjmuje na stałe leki. Żona powoda zajmuje się małoletnimi, z tego powodu nie podjęła jeszcze pracy zarobkowej.

Z całą stanowczością należy podkreślić, że rolą alimentów należnych dziecku od rodzica jest dostarczenie środków utrzymania i wychowania w sytuacji, gdy dziecko to, z powodu swojego wieku, nie posiada należytego przygotowania do podjęcia pracy zawodowej. Pozwany jest dorosłym, (...) letnim człowiekiem, z bardzo dobrym wynikiem ukończył studia licencjackie, zdobył zawód i podjął pracę zarobkową. Jego obowiązkiem jest wykorzystanie posiadanych umiejętności i wiedzy przede wszystkim w tym celu, aby stać się pełni samodzielnym. Pozwany ma prawo doskonalić swoje umiejętności i talent, ale w tych okolicznościach to przede wszystkim jego, a nie rodziców, rolą jest znalezienie źródeł finansowania dalszej nauki, tym bardziej, że jego ojciec w chwili obecnej nie jest w stanie łożyć na niego już alimentów, mając na utrzymaniu dwoje małoletnich dzieci.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł o wygaśnięciu obowiązku alimentacyjnego A. B. (1) wobec D. L. z dniem 01 lipca 2019r. tj. począwszy od następnego miesiąca po obrobie przez pozwanego pracy licencjackiej, na podstawie art. 133 § 1 i 3 kro w zw. z art. 138 kro, a w pozostałym zakresie żądanie oddalił.

O kosztach procesu orzeczono w myśl art. 100 kpc.